A Fővárosi és Pest megyei Vadászkamara lapja

JÓ VADÁSZATOT! Hírlevél

XV. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

- Kivonat a beszámolóból
- Tisztújítás
- A vadgazdálkodási alapról
- Gratulálunk
- Vadkár
- Városi vadgazdálkodás
- Vadhúsvizsgáló tanfolyam
- Vadásznapok
- Trófeaszemle

Mottó:
Sose fordítsd vadászfegyvered csövét olyasmi felé, amit nem akarsz eltalálni!

Kedves Vadásztársak!

A vadászjegyek érvényesítésének időszakában az irodánkban elhelyezett persely azt a célt szolgálta, hogy a Bethesda Kórház Alapítvány számára támogatást gyűjtsünk. Vadásztársaink adománya 286 905 forintot tett ki, melyet a költségvetésünkből 500 000 forintra egészítettünk ki. Ezen összeget támogatási szerződés keretében átutaltuk, melyet az Alapítvány a Bethesda Gyermekkórház gyógyító munkájának támogatására használ fel.

Dr. Székely István
vezetőségi tag

Vadászjegyek érvényesítése

Az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete a vadászjegyek 2018/2019-es vadászati idényre történő érvényesítése kapcsán az alábbiakról értesíti a vadásztársakat!
Csoportos érvényesítésre – a kialakult gyakorlatnak megfelelően – továbbra is előre kijelölt időpontot biztosítunk a vadászatra jogosultak (Vt.-k, erdőgazdaságok) részére, amelyről – az időpont megjelölésével, postai úton – értesítjük az érdekelteket.
Az egyénileg történő érvényesítést 2018. január 3-ától (szerda) kezdjük meg.

Az iroda
Cím: 1051 Budapest, Nádor u. 34. (bejárat a Garibaldi utcából)
2017. december 23-ától 2018. január 2-áig zárva lesz.

Az iroda január–február folyamán minden munkanapon

hétfőtől csütörtökig:	8,30-tól 16 óráig	ebédidő: 12-től 13 óráig
pénteken:	8,30-tól 12 óráig	várja a vadászokat

Márciustól a nyitvatartási idő visszaáll a szokott rendre (hétfő, szerda és péntek).

Az érvényesítéssel kapcsolatos várható költségek:

vadászjegy illetéke:	20 000,- Ft
kamarai tagdíj:	4 000,- Ft
biztosítás:	1 000,- Ft
összesen:	25 000,- Ft

(emelt díjas felelősségbiztosítás igénylése esetén plusz 1000,- Ft fizetendő.)

A 70 év feletti vadásztársaink (a kötelező kamarai tagság ellenére) továbbra is tagdíjmentességet élveznek. Az érvényesítéshez (amit nem csak személyesen lehet intézni) az ötablakos vadászjegy szükséges. Kérjük, az érvényesítéskor a lakcímváltozást bejelenteni szíveskedjenek! Vadászjegyüket az állandó lakhely szerinti megyei kamaránál kell érvényesíteni!

Nagy István
titkár

Fotó: Utassy György

az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete 2013–2016. évi beszámolójából

A most véget ért választási ciklus különös jelentőséggel bír a kamara (OMVK) – és egyben a védegylet (OMVV) – számára, hiszen számos területen kézzelfoghatóvá váltak, illetve kiteljesedtek azok az eredmények, amelyeknek a védegylet elnöke által meghirdetett célkitűzés képezte az alapját: **„Szerezzük vissza a vadászat régi méltóságát!"** De különös jelentőséggel bír a jelenlegi beszámolási időszak a megyei érdekvédelmi szervezetek, a kamara és szövetség számára is. A beszámoló éveinek folyamán ugyanis azok a célkitűzések valósultak meg valamilyen formában, amelyek (közülük egyik-másik több cikluson keresztül is) iránytűként határozták meg a tennivalóinkat, és amelyek figyelembevételével számos javaslatot juttattunk el az illetékes fórumokhoz.

A négy évvel ezelőtti beszámolóban a fegyvertartás, a fegyverek vizsgáztatása, az időszakos orvosi vizsgálat, a vadászkések méretének szabályozása tekintetében adhattunk a céljainkkal azonos vagy azokhoz nagyon közel álló eredményekről tájékoztatást. Most azt jelenthetjük, hogy **a vadászati** törvényben, a kamarai törvényben **vagy például a mezőgazdasági támogatási rendszerben** („zöldítés") születtek nagy jelentőségű pozitív változások, amelyek egybeesnek saját javaslatainkkal, azok megvalósulását eredményezve.

A vadászati törvényben javaslataink közül csaknem mindegyik – **a VGE határának megállapítása; a vadkár szabályozása; a vad által okozott kár; a körzeti hivatásos vadászi rendszer** – megvalósult valamilyen formában (bár nem tudtunk érvényt szerezni a lakott területen megjelenő vaddal kapcsolatos szabályozási javaslatnak). A **vadászkamarai tagság** kötelező volta elfogadást nyert a kamarai törvényben, amelynek a vadászat méltósága, a vadásztársadalom etikai, fegyelmi tisztasága szempontjából van különös jelentősége.

A fenti – a vadászok és a vadászat, a vadgazdálkodás egész területére irányuló – célok a jelenlegi elnökség „hivatalba lépésekor" két további – megyei szintű – feladattal egészültek ki:

- az érdekképviseletek vezetésének „fiatalítása";
- az igazságtalan kamarai tagdíjrendszer felülvizsgálata és módosítása.

Ezek megvalósulását tekintve, továbbra is vegyes eredményekről adhatunk számot. A **„fiatalítás"** – a vadászszövetségben már végbement folyamatot követően és további előkészítő munka eredményeként – a mai tisztújítás során (reményeink szerint) a kamarában is realizálódik. Az **igazságtalan és aránytalan** központi **tagdíjrendszer** elleni fellépés azonban nem hozott eredményt. A többi megyéhez képest 2,5–10-szeres tagdíjfizetési kötelezettséget előíró tagdíjrendszer nem változott, és az időközben elfogadott „feladatarányos finanszírozási rendszer" is ettől az anomáliától terhes.

Közfeladatok

A „fővárosi és Pest megyei kamara" **taglétszáma** az előző négyéves stagnáló periódust követően évenként rendre emelkedett, a választási ciklus során átlépte a 11 ezres határt. A 2012. évben még 10 505 (sport- és hivatásos) vadászt regisztráltunk. Ehhez képest ebben a ciklusban taglétszámunk az alábbiak szerint alakult:

Évek	2013	2014	2015	2016
Taglétszám (fő)	10677	10848	11127	11389

A **vadászjegyek érvényesítése** a nagy taglétszám ellenére minden évben zökkenőmentesen folyt. A vadász-felelősség- és baleset**biztosítás**t továbbra is a Groupama Biztosító adja (a biztosítás díja 1000 forint maradt, a 2013-tól lehetővé vált emelt szintű biztosítás nem vált népszerűvé). Zökkenőmentes volt a külföldi vadászok kötelező biztosításának lebonyolítása, valamint a vadkísérőjegyek és apróvadgyűjtő-igazolások kiadása.

Az állami vadászvizsgákat – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – továbbra is a kamara szervezi, változást hozott viszont az előzetes felkészítő tanfolyam kötelezővé tétele. Ezzel egyidejűleg a jogszabály lehetővé tette, hogy a jelöltek a tanfolyam és az azt követő vizsga helyszínét lakóhelyüktől függetlenül választhassák meg (szemben a korábbi előírással, amely kötelezően a lakóhely szerinti kamarai szervezetet jelölte ki a vizsgához).

Az eredményes vizsgát tett jelöltek száma az egyes években a következők szerint alakult:

	2013	2014	2015	2016
Állami vadászvizsga	437	381	288	346
Kiegészítő solymászvizsga	-	1	8	3
Kiegészítő íjászvizsga	60	32	49	68

A megyei kamara vezetősége és a vadászszövetség **elnöksége** rendszeresen – évente négy alkalommal – együttesen ülésezett és hozott határozatokat. A **küldöttgyűléseket**, valamint a kamarai osztályüléseket a jogszabályi és alapszabályi előírásoknak megfelelően rendben megtartottuk.

Érdekképviselet, érdekérvényesítés

Folytatódott és az országgyűlés jóváhagyó döntésével eredményesen zárult a beszámolási időszakban a vadászati törvény módosítását célzó munka. A végrehajtási rendelet módosított szövege a legutóbbi hetek eredményeként látott napvilágot. Ebben a munkában szervezetünk a korábbiakhoz hasonló intenzitással vett részt.

Eredményesnek bizonyult a kötelező kamarai tagság előírására irányuló javaslatunk, amelytől a vadászat stílusának, etikájának, tisztaságának megőrzését, rangjának emelését várjuk. Nagyfokú fegyelmező erőt, a vadászat méltóságának erősödését remélhetjük a kötelező tagságtól, az „aki nem tagja a kamarának, nem vadász" gondolat érvényre juttatásától.

Jövőbeli feladatként, a vadászatra jogosultak érdekeire való tekintettel, a magunk részéről – a közgyűlés jóváhagyása esetén – továbbra is szorgalmazzuk a zárt téren tartott vad, valamint a lakott területen megjelenő vad kezelésével kapcsolatos eljárásnak a vadászati törvénytől való elkülönített szabályozását, továbbá a vadászati szabályzat megalkotását.

Kapcsolattartás, együttműködés

A vadászati hatósággal, megyei állategészségügyi hatósággal hagyományosan jó, a Budapesti Rendőr Főkapitánysággal, valamint a Pest Megyei Rendőr-főkapitánysággal rendszeres és zökkenőmentes az együttműködésünk.

A Duna–Ipoly Nemzeti Parkkal továbbra is él a korábban megkötött együttműködési szerződésen alapuló kapcsolat. Jelentőssé vált a vadászszövetségnek a megyében tevékenykedő erdőgazdaságokkal való együttműködése. Az Ipoly Erdő Zrt., a Pilisi Parkerdő Zrt., valamint a NEFAG Zrt. a megyében működő erdészetei tagként csatlakozott a szövetséghez.

A kamara és a szövetség tagjaival a hagyományos eszközök mellett (hírlevél, postai tájékoztatók), lépést tartva a kor követelményeivel, elektronikus eszközökkel (e-mail, webes honlap) is javítani igyekszünk a kapcsolatot.

Tájékoztatás, propaganda

A vadászjegyek érvényesítésekor minden évben biztosítjuk tagjaink részére az OMVK által szerkesztett „**Vadászévkönyv**"-et. Évente két alkalommal küldjük ki minden kamarai tag vadásznak a „**Jó Vadászatot**" c. hírlevelünket, melyben szakmai tartalommal és ismertetőanyagokkal szolgálunk.

Az interneten a megyei kamara és szövetség közös **honlap**ja folyamatosan elérhető (www.omvkpest.hu).

A megyében komoly hagyományai vannak a helyi, illetve regionális vadásznapi rendezvényeknek, amelyek „családbarát" technikájuk révén egyidejűleg szolgálnak belső és külső kommunikációs célokat. A megyében az elmúlt választási ciklusban az alábbi helyeken megrendezett vadásznapokat támogattuk:

- Kopjafaünnepség, Bugyi, Kóhalma Vt.;
- Vadásznap, Fóti Vadászklub;
- Kittenberger-napok, Nagymaros;
- Vadásznap, Nagytarcsa;
- Magyar–Szlovák/Szlovák–Magyar Vadásznap, Nagybörzsöny, Peszektergenye (Sikenica);
- Gerje menti Vadásznap.

A felnövekvő nemzedéknek a vadászatról kialakuló képe meghatározó a vadászat jövője szempontjából. Ennek formálása érdekében nyári vadászati gyermektáborokat támogattunk, fiataloknak szóló vadásznapi és iskolai programok szervezéséhez csatlakoztunk. A jövőben ezen a területen minden bizonnyal fokozott erőkifejtésre lesz szükség.

A megyei kamara bizottságainak beszámolóiból

Vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság

Hat vadászterületen folytattunk kotorékozási programot a már megszokott kamarai apróvad-gazdálkodást támogató szolgáltatás keretében. A részt vevő jogosultak körében a program népszerű, elfogadott és a hatékony. A kampány indításakor az volt a célunk, hogy a módszer és a szakértelem bevezetését követően a szolgáltatás „önjáróvá" válik, és leválik a kamaráról. A területi szervezet forrásai nem teszik lehetővé a program lényegesen több jogosultra történő kiterjesztését – ezen változtathat a 2018. évtől rendelkezésre álló vadgazdálkodási alap.

Etikai bizottság

Az etikai bizottság 2014-ben egy etikai ügyet tárgyalt. Abban kisebb súlyú, gondatlanul elkövetett etikai vétség miatt enyhe, megrovást etikai büntetést szabott ki. 2015-ben és 2016-ban etikai eljárásra nem került sor, más évben sem volt etikai eljárás, s ez igaz a 2013. és a 2017. évre is.

Az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete felügyelőbizottságának jelentése

Az elnökség az évenkénti négy alkalommal előírt elnökségi üléseit megtartotta, ezek alapján működtette a területi szervezetet. A szervezet titkára a szakmai és adminisztrációs munkákat igen nagy gyakorlatának megfelelően, a gazdasági vezető hozzáértő segítése mellett, kitűnően végezte és végeztette az adminisztrációval.

A beszámolási időszakban, beleértve a 2016-os évet is, területi szervezetünk a kamara működési, pénzügyi és adminisztrációs előírásainak megfelelően intézte ügyeit.

Mindezek alapján a felügyelőbizottság javasolja a küldötteknek az elnökségi beszámoló és a pénzügyi beszámoló elfogadását.

Az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete pénzügyi beszámolója

(2016. évi költségvetés végrehajtása; 2017. évi költségvetés)

Pénzügyi helyzetünkről

A most véget érő választási ciklus minden korábbi évében számot adtunk pénzügyeink alakulásáról. Beszámolási kötelezettségünk ezeket a folyamatokat illetően így voltaképpen csak a 2016. évvel összefüggésben van. Mégis fontos lehet egy néhány mondatos összefoglalás a teljes ciklusra kiterjedően, az elmúlt időszak reális értékeléséhez.

A 2013–16-os évek fő jellemzője volt a megyei kamara pénzügyei tekintetében, hogy a megelőző időszak tagdíjrendszerére visszavezethető gazdálkodási veszteség évről évre – 2016-ra gyakorlatilag nullára – csökkent. A költségvetés kiegyensúlyozása önerőből történt, és áldozatok árán volt lehetséges:

„önerőből", mert a megelőző ciklusból örökölt központi tagdíjrendszer módosításához nem kapott az OMVK elnökségétől támogatást;

„áldozatok árán", mert az egyensúlytalanság mérséklése a költségfelhasználás szigorú korlátozását – az állagmegóvási munkák tekintetében teljes mellőzését – követelte meg.

A jövőt illetően a megyei kamara gazdálkodási-pénzügyi helyzetében jelentős változás nem remélhető. A vadászjegybevétel elszámolásából (a teljes összeg a kamaránál marad), valamint új feladatként a vadászati engedélyek illetékéből már a 2017. évben is jelentősek lesznek a többletbevételek. Az országos elnökség ülésén azonban – elnökünk heves tiltakozása ellenére is – olyan döntés született, amely a többletbevétel több mint 90%-át elvonja a megyétől.

Beszámoló

a 2016. évi költségvetés végrehajtásáról

A küldöttgyűlés a 2016. évi költségvetést 110 millió 900 ezer forint bevétellel (2,5 millió forint kiadási tartalékot is magában foglaló), 118 millió 800 ezer forint kiadással, 7,9 millió forint veszteséggel hagyta jóvá.

Az összbevétel ténylegesen 113 millió 374 ezer, az összköltség 113 millió 242 ezer forintot tett ki, a gazdálkodás kis összegű (132 ezer forint) pozitív eredménnyel járt. (A költségvetés részletes adatait az 1. sz. melléklet, a kapcsolódó éves mérleg és eredményelszámolás számait a 2. és 3. sz. mellékletek mutatják be.)

Bevételek:

A vadászjegy illetékéből származó bevétel 56,9 millió forint, tagdíjból 40,6 millió forint volt, a tervezettnél jóval magasabb. A vadászjegyet váltók száma 2016-ban 11 389 fő volt, meghaladva az előző évit és a tervezéskor számításba vettet. A vadászvizsgák iránti érdeklődés tovább emelkedett, a vizsgadíjakból származó bevétel 10,7 millió forint volt.

Kamatból, valamint egyéb tételekből (tankönyv, jutalék, külföldi biztosításokkal kapcsolatos bevételek és egyebek) 5,2 millió forint bevétel keletkezett.

Kiadások:

Az anyagköltség, az iroda-, valamint a gépjármű-fenntartás összes költsége a 2016. évben – mintegy 0,2 millió forinttal elmaradva a tervezettől – 7,5 millió forintot tett ki.

A központi tagdíj, a tervezett 22,2 millió forintot némileg meghaladva, 22,5 millió forintot tett ki, a tagdíjfizető vadászlétszám növekedésének megfelelően.

A bankköltség, biztosítási díjak, számviteli és postai szolgáltatások költségei 6,9 millió forintot tettek ki, ami 0,7 millió forinttal kisebb a tervnél.

Oktatásra, tájékoztatásra, propagandafeladatokra – mint a kamara egyik kiemelt fontosságú feladatára – a tervezett 14,3 millió forint helyett ténylegesen 14,9 millió forintot fordítottunk. Ebből a vadásznapi és természetvédelmi programok, rendezvények költsége 1,9 millió, a „Jó Vadászatot" című hírlevél kiadása 8 millió forintot igényelt, a „Vadászévkönyv" pedig (amit a vadászok ingyenesen kapnak kézhez) a megyei költségvetést 5 millió forinttal terheli.

A vadászvizsgák lebonyolítása és a szakbizottsági feladatok – az előirányzathoz viszonyított 1,1 millió forint megtakarítással – összesen 9,6 millió forint költségfelhasználással jártak.

Bérek, tiszteletdíjak kifizetésére, egyéb személyi költségekre, megbízási díjakra, valamint a kapcsolódó társadalombiztosítási kötelezettségek teljesítésére a tényleges költségfelhasználás 50,6 millió forint volt, 2,3 millió forinttal kisebb az előirányzatnál.

Javaslat

a 2017. évi költségvetésre

A bevételi és kiadási előirányzatokat a 2017. évre az előző évek (2015–16.) tényszámaival azonos szinten állítottuk be. Azzal számolunk tehát, hogy

- a korosodás ellenére sem fog csökkenni vadászlétszám;
- a vadászat iránti érdeklődés eredményeként a vadászvizsgázók száma változatlanul magas lesz; és
- nem lépnek fel erőteljes inflációs hatások.

Ezekhez a várakozásokhoz képest az előirányzatok csak annyiban mutatnak eltérést, hogy 3,5 millió forint kiadási tartalékot vettünk számításba. A tartalék elsősorban az év közben felmerülő halaszthatatlan javítási, karbantartási feladatok finanszírozására használható fel, de számításba kellett venni azt is, hogy a tisztújítást követően szükségessé válhat a kamara munkaszervezetének átalakítása, a munkatársak cseréje. Ennek pótlólagos bérigénye is a tartalékból átcsoportosított forrásból rendezhető.

(A megyei kamara elnökségének, valamint bizottságainak beszámolóját, a pénzügyi- költségvetési beszámolót és a 2017. évi költségvetésre vonatkozó javaslatot az előterjesztett mellékletekkel a küldöttgyűlés elfogadta.)

Fotó: Utassy György

OMVK Pest megyei szervezete, költségvetés (adatok 1000 forintban)	2016		2017
	terv	tény	terv
Nyitó pénzkészlet	**7906**	**7906**	**6560**
Bevételek	55 500	56 953	57 000
Vadászjegy	0	0	6000
Vadászati engedély	40 400	40 623	18 270*
Tagdíj	2000	2155	2200
Biztosítási jutalék	350	480	500
Igazg. szolg. díj	10 000	10 700	10 000
Vadászvizsga	250	103	100
Kamat	800	301	400
Könyv, kazetta, reklám		117	200
Szakbizottsági bev.	900	878	900
Külf. bizt.	700	1064	300
Egyéb bevétel			0
Egyéb támogatás (vadásznapra)			
Bevételek összesen	**110 900**	**113 374**	**95 870**
Költségek			
Anyagköltség	1800	1904	2000
Rezsiköltség	2100	1849	2200
Gépjárműköltség, szállítás	2200	2222	2500
OMVK-tagdíj	22 200	22 535	---*
Rendezvények (vadásznap)	1500	1888	2000
Hírlevél, beszámolók	8000	8002	8000
Évkönyv	4800	5034	---*
Egyéb	700	828	1000
Takarítás, karbantartás	1550	1485	1550
Szakkönyv, szakértő	500	333	600
Szakbizottsági fa.	1200	867	1000
Vadászvizsga költs.	9000	8426	9000
Bankktg., biztosítás	1700	1490	1700
Könyvelés	3700	3640	3900
Posta, hirdetés	2200	1742	2000
Bérktg.	29 700	28 952	30 400
Tiszteletdíj	7450	7296	7700
Egyéb személyi	1600	1621	2000
TB-kötelezettség	12 950	11 517	10 000
Amortizáció	250	394	350
Megbízási díjak	1200	1217	1500
Kerekítés			
Kiadások tartaléka	2500		3500
Költségek összesen	**118 800**	**113 242**	**92 900**
Tárgyévi gazdálkodási eredm.	-7900	132	2970
Állóeszk. ért.vált (+/-)		361	
Követelések és kötelezettségek		-1117	
Záró pénzkészlet	**6**	**6560**	**9530**

(*2017-től az OMVK központtal nettó elszámolásban)

OMVK Pest megyei szervezet, 2016. évi mérleg (adatok 1000 forintban)		
Eszközök		
Megnevezés	**Előző év**	**Tárgyév**
A. Befektetett eszközök	12 742	13 103
I. Immateriális javak		
II. Tárgyi eszközök	12 742	13 103
III. Befektetett pénzügyi eszközök		
B. Forgóeszközök	7906	6560
I. Készletek		
II. Követelések		
III. Értékpapírok		
IV. Pénzeszközök	7906	6560
C. Aktív időbeli elhatárolások		
Eszközök összesen	**20 648**	**19 663**
Források		
D. Saját tőke	17 909	18 041
I. Induló tőke		
II. Tőkeváltozás	19 661	17 909
III. Lekötött tartalék		
IV. Értékelési tartalék		
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből	–1752	132
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0	0
E. Céltartalék		
F. Kötelezettségek	2739	1622
I. Hátrasorolt kötelezettségek		
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek.		
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	2739	1622
G. Passzív időbeli elhatárolások		
Források összesen	**20 648**	**19 663**

Fotó: Utassy György

OMVK Pest megyei szervezetének 2016. évi EREDMÉNYELSZÁMOLÁSA (adatok 1000 forintban)									
	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	helyesbítés	tárgyév	előző év	helyesbítés	tárgyév	előző év	helyesbítés	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbev.	55 635		56 953				55 635		56 953
2. Aktivált saját telj. értéke									
3. Egyéb bevételek	55 567		56 318				55 567		56 318
ebből :									
• tagdíj	40 465		40 623				40 465		40623
• alapítótól kapott befizetés									
• támogatások									
4. Pénzügyi műveletek bevétele	445		103				445		103
A. Összes bevétel	111 647		113 374	0		0	111 647		113374
ebből: közh. tev.ség bev.									
5. Anyagjellegű ráfordítások	58 985		59 888				58 985		59 888
6. Személyi jellegű ráfordítások	52 568		52 290				52 568		52 29
ebből vez.tiszts.vis. jutt.	7084		7290				7084		7290
7. Értékcsökkenési leírás	486		394				486		394
8. Egyéb ráfordítások	760		60				760		60
9. Pénzügyi műv. ráford.	610		610				610		610
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	113 409		113 242				113 409		113 242
ebből: közhaszn. tev.ség ráf.							0		0
C. Adózás előtti eredmény (A–B)	-1762		132				-1762		132
10. Adófizetési kötelezettség							0		0
D. Tárgyévi eredmény (C–10)	-1762		132				-1762		132

Fotó: Utassy György

Tisztújítás

A 2013–16. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásával az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei területi szervezete vezetőségének, küldötteinek és bizottságainak 4 évre szóló mandátuma lejárt. A tisztújításra az alapszabály előírásainak megfelelően – a 2017. május 27-ére összehívott – küldöttgyűlésen került sor. A tisztújító küldöttgyűlésen a választás a következő eredménnyel zárult:

Vezetőség:
Elnök: Macsek Lajos
Tiszteletbeli elnök: Rácz Gábor
Hivatásos vadász alelnök: Guzsik Alfréd
Sportvadász alelnök: dr. Antal Gergely
Elnökségi tagok: dr. Székely István, Kósa Ferenc

Bizottságok elnökei:
Vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság: dr. Lehotzky Pál
Etikai bizottság: dr. Kerényi Mihály
Felügyelőbizottság: dr. Végh Róbert

További információk (bizottsági tagok, megyei küldöttek és a megye országos küldöttei) elérhetők az www.omvkpest.hu honlapon.

AZ ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ALAPRÓL

(a teljesség igénye nélkül)

Az Országos Magyar Vadászkamara közbenjárására, a Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatásával, az állam ez évtől lemond a vadászjegyek és vadászati engedélyek díjbevételeiről. A 2018. évtől az OMVK kezelésében a támogatási célokat szolgáló pénzeszközök várhatóan az 500 millió forintot meghaladóak lesznek.

A Vadgazdálkodási Alap létrehozása és az abba helyezhető összeg évenkénti meghatározása az OMVK országos küldöttközgyűlésének kizárólagos hatáskörébe tartozik.

„A Vadgazdálkodási Alap célja a magyar vadgazdálkodás szakmai színvonalának megőrzése, továbbá feltételrendszerének javítása oly módon, hogy az a természeti erőforrások fenntarthatóságát szolgálja, és elősegítse a klímaváltozás negatív hatásaihoz történő igazodást. Pályázati célként nem jelölhető meg és nem támogatható olyan tevékenység vagy eszköz, amely a szabadon élő, természetes vadállományt és élőhelyét – a támogatás általános céljától eltérően – nem közvetlenül szolgálja."

A Vadgazdálkodási Alapba helyezett összeg felhasználása pályázati úton történik. Pályázatot a vadászati hatóság által nyilvántartásba vett vadászatra jogosultak, illetve azok konzorciumai nyújthatnak be. A pályázatokhoz – pályázati célonként eltérően – maximum 50% önrészt kell a pályázóknak biztosítaniuk. A nyertes pályázatok támogatása előfinanszírozással történik.

A pályázatokat a pályázóknak – a területi illetékességet figyelembe véve – a kamara területi szervezeteihez kell benyújtaniuk, ahol azokat formailag és szakmailag a területi vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottságok (a továbbiakban: bizottságok) véleményezik és rangsorolják. A bizottságok ezirányú munkájában szavazati joggal vesznek részt a területi szervezetek titkárai. A bizottságok a minél megalapozottabb véleménynyilvánítás érdekében

ebbe a munkába bevonhatják a területileg illetékes tájegységi fővadászt. A bizottság javaslata alapján a területi szervezet elnöksége határozatban dönt a pályázatok támogatásáról, és a pozitívan elbírált pályázatokat megküldi az országos vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottságnak. Ezzel egyidejűleg a nem támogatott pályázatokról, a pályázati felhívásban (a továbbiakban: felhívás) rögzített határidőn belül – az elutasítást indokolva –, írásban értesíti az érintetteket.

A pályázatokban vállalt feladatok végrehajtásának ellenőrzése a kamara területi szervezeteinek hatáskörébe tartozik. Ezt a feladatot a területi szervezetek felügyelőbizottságai végzik, mely munkába bevonhatják a területi szervezetek titkárait, a területi vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottságokat, illetve a területileg illetékes tájegységi fővadászt. Amennyiben a pályázati feltételektől eltérő teljesítést tapasztalnak, arról tájékoztatják a kamara országos elnökségét, amely a szükséges intézkedéseket megteszi. A kamara elnökének vagy főtitkárának írásos felkérésére a kamara országos felügyelőbizottsága magához vonhatja a felkérésben szereplő pályázatok vizsgálatát.

A kamara a Vadgazdálkodási Alapból a vadgazdálkodás fejlesztésére irányuló, vissza nem térítendő támogatást nyújt pályázati úton. A vadászatra jogosultak kizárólag a pályázati felhívásban megfogalmazott célok megvalósítására pályázhatnak, célterületenként külön-külön pályázat benyújtásával. Elnyert, folyamatban lévő vagy még a fenntartási időszak hatálya alatt álló pályázat nem kizáró tényező az újabb pályázat benyújtásakor.

A Vadgazdálkodási Alap az azonos tájegységekben elhelyezkedő, egymással területi kapcsolatban álló vadászatra jogosultak konzorciumai által is megpályázható. A vadászatra jogosultak konzorciumának tekintendő a polgárjogi szerződésben szabályozott, munkamegosztáson alapuló együttműködés a projekt közös megvalósítása céljából. Amennyiben a vadászatra jogosultak a pályázati cél(ok) megvalósítása érdekében konzorciumi formában nyújtanak be pályázatot, a felhívásban szereplő maximálisan elnyerhető támogatási összeg összeadódik a konzorciumot alkotó tagok számának megfelelően.

A pályázó vadászatra jogosult a projekt megvalósításához kapott támogatást és a hozzá kapcsolódó önrészt kizárólag a projektben megfogalmazott cél megvalósítására fordíthatja, és köteles a szóban forgó összegeket a vadászatra jogosult egyéb tevékenységétől elkülönítetten kezelni és nyilvántartani.

Nem támogathatók a vadászatra jogosultak rendes gazdálkodásába tartozó vadgazdálkodási és vadászati célú tevékenységek és fejlesztések.

Támogatható tevékenységek:

- ökológiai jelentőségű területek (EFA), biodiverzitás-területek, szegélyek kialakítása, kezelése, rágóerdő telepítése, csenderesek, vadbúvók kialakítása
  – önrész: min. 30%
  – max. támogatási összeg: 1 millió Ft/pályázó
- termesztett növényféleségek diverzifikálására évelő zöldtakarmány-keverékek
  – önrész: min. 30%
  – max. támogatási összeg: 1 millió Ft/pályázó
- a vadászterületek vízellátását javító, a természetes ökológiai víz megtartását célzó beavatkozás
  – önrész: min. 30%
  – max. támogatási összeg: 2 millió Ft/pályázó
- ragadozógyérítés, csapdapark fejlesztése
  – önrész: min. 30%
  – max. támogatási összeg: 1 millió Ft/pályázó
- a fácán, fogoly, mezei nyúl és őz állományával való gazdálkodás fejlesztése
  – önrész: min. 30%
  – max. támogatási összeg: 1 millió Ft/pályázó

Nem támogatható tevékenységek: vadtakarmány vásárlása, saját takarmány előállítása, vadkárelhárító kerítés építése, vadászati berendezés építése, klasszikus monokultúrás vadföldművelés anyag- és munkadíja, növényvédő szerek és műtrágya vásárlása.

A megye vadászatra jogosultjainak az OMVK közreműködésével és a tájegységi fővadászok szervezésében körzetenként tájékoztatókat tartottunk a pályázatok elkészítésével kapcsolatban, külön felhíva a figyelmet a buktatókra.

A pályázatokkal kapcsolatos adminisztráció lényegesen szerteágazóbb, mint a sok évvel ezelőtti pályázatok esetében volt.

A felhívás teljes terjedelmében letölthető a kamara honlapjáról (www.omvk.hu).

Nagy István
titkár

Gratulálunk a megye kitüntetett vadászainak!

Magyar Természeti-Vadászati Örökségért Érdemkereszt
dr. Semjén Zsolt

Magyar Nemzeti Vadászrend
Szabó Ferenc

Magyar Nemzeti Vadászrend
dr. Székely István

OMVK Aranyérem
dr. Bitay Márton Őrs

OMVK Aranyérem
Bajdik Péter

OMVK Aranyérem
Burkus József

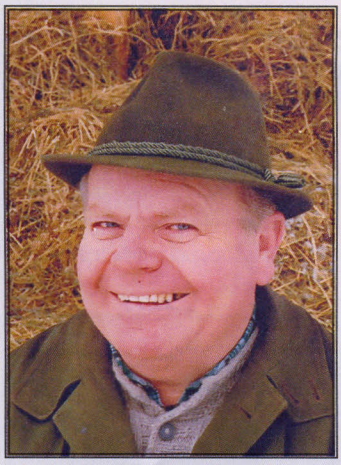

Vadászkamara Érdemérme
id. Kemenes Miklós

Vadászkamara Érdemérme
Szilágyi Lajos

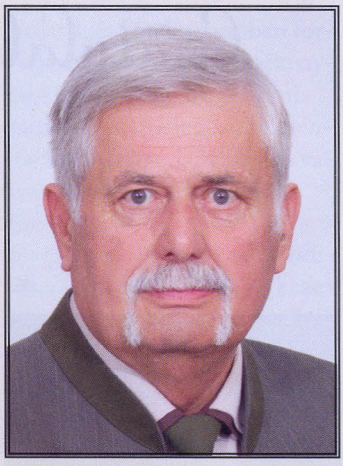

Vadászkamara Érdemérme
Simon Gábor

Vadászkamara Érdemérme
dr Balázs István

Magyar Vadászatért Érdemérem
Pintér János

Magyar Vadászatért Érdemérem
Boldoczki Pál

Nimród Vadászérem
Fehér József

Nimród Vadászérem
Tajti Béla József

Nimród Vadászérem
Gelle János

Nimród Vadászérem
Mihály János

Nimród Vadászérem
Devecseri János

Gróf Nádasdy Ferenc Emlékplakett
Tessedik Sámuel Vadásztársaság

Érdemes elolvasni, mert a jövőnk múlhat rajta

(gondolatok a vadkárok rendezéséhez)

A minap a megyei kamarai elnökségi ülésen a vadkárokról, vadkártérítési szabályokról beszélgettünk. Én is elmondtam a véleményemet, mire kamarai titkárunk, Nagy Pista úgy reagált, hogy ezt talán érdemes lenne a hírlevélben is megjelentetni.

Előjáróban szeretném leszögezni, hogy nem vagyok jogász, és meggyőződésem, a tisztességes vadkárügyintézés vadászati lehetőségünk hosszú távú fennmaradásának záloga. Persze ehhez az is hozzátartozik, hogy a vadkárigények is tisztességesek legyenek. Meglátásom szerint a módosított vadászati törvény (2015. évi CLXXXIII. törvény) nem igazán adott választ a vadkárkérdésekkel kapcsolatos problémákra, így jelen körülmények között a magam részéről kevés esélyét látom, hogy a rendszer 20 évig fennmaradjon.

A jogszabály előkészítése során felvetődött, hogy szükség van egy „vadkárfelmérési protokoll" megalkotására, mert az nem elfogadható, hogy egy adott vadkárügyben a különböző szakértők között sokszor nagyságrendi eltérés van. Sajnos ez a bizonyos „szamárvezető" a mai napig nem készült el.

A korábbi időhöz képest jelentős változás, hogy a jelenleg hatályos szabályok kicsit – hangsúlyozom: csak kicsit – jobban körülírják a vadászatra jogosult és a földtulajdonos vagy a földhasználó vadkárral kapcsolatos jogosultságait és kötelezettségeit.

Itt mindjárt szeretném felhívni a figyelmet egy új típusú jelenségre. A vadászati törvény 81. § (2) bekezdése azt mondja ki, hogyha a károsult a kárának a megtérítését nem közvetlenül a bíróságtól kéri, akkor milyen módon és határidőkkel lehet a kárfelmérést lefolytatni. Igen ám, de ha a károsult közvetlenül a bírósághoz akar fordulni, akkor a közjegyző segítségével lefolytat egy úgynevezett „előzetes bizonyítási eljárást". Ekkor a közjegyző által kirendelt vadkárszakértő a vadászatra jogosult jelenléte nélkül méri fel a kárt. Így sem az eljárás szabályosságát, sem a kár tényleges nagyságát a „jogosultnak" nincs módjában ellenőrizni.

A probléma igazából ott van, hogy utólag szinte lehetetlen bizonyítani az esetleges tévedéseket, illetve hogy a 96. évi LV törvény előírását ez az eljárás nem teljes mértékben követi. Az egyedüli dolog, amit a vadászatra jogosult tehet, hogy e kritikus területek esetében ő is felmérettetheti a vadkárt. Így a bíróság előtt azzal érvelhet, hogy ez az „előzetes bizonyítási eljárás", amit a közjegyző rendelt el, nem illeszkedik a vadászati törvény vadkárfelmérésre vonatkozó szabályaihoz. (Nem vagyok benne biztos, de talán ezt a jog úgy hívja, hogy nem volt megfelelő a 2015. évi CLXXXIII. törvény kodifikációs eljárása.)

Maradjunk az általános és a vadászati törvény által előírt ügymenetnél. Ezt a törvény 75. és 81. paragrafusa szabályozza. A teljesség igénye nélkül szeretnék néhány fontos dolgot kiemelni. Először is a jogszabályból pontosan kiolvasható, hogy nem csak a „vadászatra jogosultnak", hanem a földhasználónak is vannak teendői a kárelhárítás és kármegelőzés terén.

Lényeges az a szemléleti váltás, hogy korábban a károsult csak bejelentette igényét a kárának a megtérítésére. Most azonban a kárfelmérő szakértő vagy a vadászatra jogosult megkérdezheti a károsultat, hogy ő maga mit tett a kárának elhárítása, mérséklése érdekében.

Az említett jogszabály (78. §) részletesen meghatározza a vadászatra jogosult kármegelőzési kötelezettségeit, aminek ismertetésétől most eltekintek. Azonban a 79. § a)-tól g) pontjáig a földhasználó vadkármegelőzési kötelezettségeit tartalmazza azzal, hogy a 79. § (3) bekezdése szerint: „Ha a föld használója e törvény szerinti, rendes gazdálkodó körébe tartozó közreműködési kötelezettségének, szakszerű és a károk elhárításának csökkentésére alkalmas módon az (1)-es bekezdés a)-tól g) pontjában foglaltak szerint nem tesz eleget, a vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni."

Magam úgy látom, hogy szerencsére vége annak a világnak, amikor a földhasználó semmit nem tett a kár csökkentése érdekében.

Most térjünk rá a kármegállapítás szabályaira, az 1996. évi LV. törvény 81. §-ára. Talán érdemes megjegyezni, hogy a kár a ténylegesen keletkezett

kár 10%-ot meghaladó része. Nem tudom megállni, hogy ne jegyezzem meg: a törvény 75. §-ában olyan szépen beszél – (4) bekezdés – a megújuló természeti erőforrásoknak és a nemzeti vagyonnak minősülő vadállomány életfeltételeinek kielégítésére szolgáló önfenntartási értékről! Valójában ez azt jelenti, hogyha az őz egyetlen levelet leharap, annak a 90%-a kárnak minősül.

Nos, az eljárás a következő.

- A kár bekövetkeztétől vagy észlelésétől számított 15 napon belül kell a kárigényt a károsultnak írásban a vadászatra jogosult felé jelezni!
- Ha 5 napon belül nem jön létre egyezség, a károsult a kár helye szerinti jegyzőnél kezdeményezheti a kárfelmérési eljárás lefolytatását.
- A szakértőt a jegyző három munkanapon belül jelöli ki.
- A szakértőnek 5 napon belül kell az eljárást lefolytatnia.
- A jogosult és a földhasználó három munkanapon belül kérhet másik szakértőt, ha nem fogadják el a szakértői véleményt. Ebben az esetben a költségeket előzetesen meg kell előlegezni, és a betakarításra csak az újabb szakértői vizsgálat után kerülhet sor.
- Ha a felek között egyezség születik, és az megfelel a jogszabályoknak, valamint nem sért közérdeket, azt a jegyző írásba foglalja; ha nem születik egyezség, a jegyző az eljárást megszünteti. Ebben az esetben a károsult az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedést követő 30 napon belül kérheti a bíróságtól kárának a megtérítését.

Talán idáig volt egyszerű az „ügy". Ahány szakértő, annyi módszer és annyi kárnagyságrend! Nem gondolom, hogy minden hivatásos vadászt vagy vadászmestert vadkárszakértőnek kéne kiképeznünk. Azt viszont hiszem, hogy ha nincsenek alapvető ismeretek birtokában, akkor az általuk képviselt vadászatra jogosultak sok millió forinttal járhatnak rosszabbul. Ezért szíves figyelmükbe ajánlanám a *Dr. Király István – Dr. Marosán Miklós: Szántóföldi növények vadkár- és termésbecslése* című könyvet. Fő szabály, hogy csak az előzetesen megjelölt módon folytatott eljárás alapján mért vadkárral érintett területek és mért termésátlag alapján készült szakértői véleményt szabad elfogadni. Érdemes nagyobb várható kár esetén saját szakértőt fogadni, hiszen a napi 30–40 000 forintos költség bőven megtérülhet a túlzó kárigény „szakszerű" elutasításával.

Itt szeretném még megemlíteni, hogy a károsított % és termésátlag pontos meghatározása a lényeg! Némi támpontot adhat a helyes szakértői mérések ellenőrzésére a KSH előző 10 évre adott – megyére és növényre vonatkozó –, közzétett termésátlagadata.

Tudom, hogy az itt leírtak közel sem adnak választ minden kérdésre, de mégis azt hiszem, hogy gondolatébresztőnek jók.

Guzsik Alfréd
hivatásos vadász alelnök

Fotó: Utassy György

Beszámoló a vadhúsvizsgáló-tanfolyamról

A vadászok és vadászatra jogosultak igényének, kérésének eleget téve, fővárosi és Pest megyei területi szervezetünk és a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Földhivatali, Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztálya – mint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi hatóság – 2017. augusztus 31-én vadhúsvizsgáló-tanfolyamot és vizsgát tartott a Pilisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészetének központjában. A jelentkezők száma minden várakozásunkat felülmúlta. Összesen 104-en nyújtották be a jelentkezési lapot a megadott határidőig. A képzésen 99 fő jelent meg, és valamennyien sikeres vizsgát tettek. A részvétel lehetősége mindenki számára nyitva állt (ha megfelelt a jogszabály által előírt feltételeknek); nem csak Pest megyei vadászok jelentkezhettek a képzésre, így az ország szinte minden tájáról, összesen 11 megyéből érkeztek a kollégák ismereteik gyarapítására.

A tanfolyamon a Pest Megyei Kormányhivataltól *dr. Nagy Edith* osztályvezető a veszettségről, *dr. Kocsner Tibor* hatósági állatorvos az afrikai sertéspestisről és a vad szállításával kapcsolatos szabályokról tartott előadást, *dr. Ózsvári László* az Állatorvos-tudományi Egyetem oktatási rektorhelyettese ismertette a vadhúsvizsgálattal kapcsolatos jogi ismereteket, *dr. Lehotzky Pál* állatorvos, területi szervezetünk vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottságának elnöke pedig *„A vadhús mint élelmiszer"* c. előadásában mutatta be a vadhúsvizsgálattal kapcsolatos gyakorlati tudnivalókat.

Ezúton is felhívjuk a figyelmet arra, hogy a sikeres vizsga után a vadhúsvizsgálói tevékenységet a megyei kormányhivatal engedélyezi, és a képesített vadhúsvizsgálót ezzel egy időben nyilvántartásba veszi. Az engedély tartalmazza többek között azt a nyilvántartási számot, amelyet a vadkísérőjegyre rá kell majd írni.

A vadhúsvizsgálói tevékenység engedélyezését annál a megyei kormányhivatalnál kell kezdeményezni, amelyik megyében a vadhúsvizsgálatot végezni kívánják. Amennyiben a tevékenységet több megyében is szeretnék folytatni, a regisztrációt minden egyes, helyileg illetékes megyei kormányhivatalnál el kell végeztetni. A területi szervezetünk honlapjáról (www.omvkpest.hu) letölthető bejelentőlapon, a Pest Megyei Kormányhivatalnál lehet regisztráltatni. A bejelentőlapot kitöltve, a vadhúsvizsgáló-bizonyítvány másolatával együtt postai úton (vagy személyesen) kell eljuttatni az alábbi címre:

Pest Megyei Kormányhivatal
Élelmiszerlánc-biztonsági, Földhivatali,
Növény- és Talajvédelmi, Erdészeti Főosztály
Élelmiszerlánc-biztonsági Osztály
1135 Budapest, Lehel u. 43–47.

Tájékoztatjuk a vadásztársakat arról, hogy igény (minimum 15 fő jelentkezése) esetén területi szervezetünk újabb vadhúsvizsgáló-tanfolyamot szervez, amelynek időpontjáról a jelentkezési lapot benyújtók részére személyre szóló tájékoztató levelet küldünk. A jelentkezési lap honlapunkról letölthető. Kérjük a jelentkezőket, hogy adják meg elektronikus levelezési címüket is, mert így a kapcsolattartás sokkal gyorsabbá, egyszerűbbé tehető.

Pető Zoltán
irodavezető

Városi vadgazdálkodás

Ez év szeptember 21-én a magyar állatorvosi kamara, valamint az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete együttműködésében bonyolították le a Pilisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészetének székházában az úgynevezett „*Vadmentés*"-sel foglalkozó konferenciát. A rendezvény fő célja az volt, hogy tájékoztassa elsősorban az állatvédő szervezeteket a tevékenység jogszabályi vonatkozásairól. A téma azért nagyon aktuális, mert jogi ismeretekkel nem rendelkező, alapvetően jó szándékú emberek tudatlanságból, „mentés" címén – mind az erdőből, mind pedig lakott területről – vadászható és védett fajok számtalan egyedét kényszerítik az adott egyednek nem mindig legmegfelelőbb körülmény közé, miáltal rengeteg előrelátható problémát idéznek elő. A konferencián az alábbi előadások hangzottak el:

- **Dr. Fodor Kinga** PhD, egyetemi adjunktus, ÁOTE Laborállat-tudományi Osztály: Vadállatmentésnek induló természetkárosítás és/vagy közveszélyokozás
- **Dr. Visnyei László** kandidátus, ny. egyetemi docens, ÁOTE Törvényszéki Állatorvostani, Jogi és Gazdaságtudományi Tanszék: A szabadban élő állatok befogásának és tartásának jogi szabályai
- **Dr. Csányi Sándor** kandidátus, intézetigazgató, SZIE MKK VadVilág-megőrzési Intézet: Szempontok a vadon élő állatok városi védelméhez
- **Dr. Beregi Attila** PhD, egyetemi docens, SZIE MKK VadVilág-megőrzési Intézet: Vadállatok terjesztette zoonózisok
- **Pető Zoltán** irodavezető, OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezete: A vadon élő állatok védelmének vadgazdálkodási jogi vonatkozásai
- **Kovács Ferenc** erdőgondnok, Pilisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészet: A Pilisi Parkerdő tapasztalatai a fővárosban és környékén élő vadállatokkal kapcsolatban
- **Mészáros Diána** vezető tanácsos, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata: A kerületi önkormányzat tevékenysége a lakott területen lévő vadon élő állatokkal

Köszönjük az előadóknak a magas színvonalon megtartott előadásukat, valamint az egyes kérdésekre adott kimerítő válaszaikat. Az előadások után, konzultáció keretében lehetőség nyílt a vélemények, javaslatok megvitatására is. A téma aktualitását mutatja, hogy megjelenésükkel és aktív közreműködésükkel az önkormányzatok, a BRFK és az állat-egészségügyi hatóság munkatársai is megtisztelték a rendezvényt.

Az egyes szervezetek közötti hatékonyabb együttműködés érdekében, továbbá az erdőben elveszett kutyák könnyebb „hazatalálása" érdekében a magyar állatorvosi kamara Állatorvosok az Állatvédelemért Alapítványa chipleolvasókkal látta el a Szigethalmi Vadasparkot és a Budakeszi Vadasparkot, amelyek az elsők között szereznek tudomást az elveszett négylábúakról. Köszönet érte! Külön köszönet a Pilisi Parkerdőnek a konferencia lebonyolításához nyújtott segítségéért.

A rendezvény konkrét témáján túlmutatva, nagyon időszerű volna részletesebben is foglalkozni az ún. „városi vadgazdálkodás" kérdéskörével. Igen nagy szükség volna a feladat ellátására kellő szaktudással, megfelelő gyakorlattal, ezt igazolni is tudó végzettséggel és hatáskörrel is rendelkező szakemberekre, akik a feladatot az adott esetnek legjobban megfelelő módon, szakszerűen és közmegelégedésre oldják meg nemcsak a vadászható, hanem a védett fajok vonatkozásában is, valamint kellő jártassággal rendelkeznek az esetleges elszabadult veszélyes állatok befogásának területén is. A témáról rengeteg ismeretet gyűjtöttek már össze, egyetemi oktatási anyag is rendelkezésre áll, vannak kiválóan hasznosítható külföldi példák is, a megoldásra való igény is megvan – csupán szándék kellene a tevékenység átfogó, kulturált, a vadgazdálkodást is támogató megoldására!

Dr. Lehotzky Pál,
a vadvédelmi és vadgazdálkodási bizottság elnöke

VADÁSZNAPOK

KÓHALMA VADÁSZTÁRSASÁG – KOPJAFAÜNNEPSÉG, 2017.

65 ÉVES A KÓHALMA VADÁSZTÁRSASÁG

Másfél évtizede rendezik meg Alsónémedi és Bugyi települések hozzávetőleges határmezsgyéjén a Kóhalma Vadásztársaság kopjafaünnepségét, amely az idén kettős jubileumra esett, ugyanis a vadásztársaság megalakulásának 65. évfordulóját is ünnepeltük.

Először az ünnepélyes megnyitóra került sor, majd azokra a vadásztársainkra emlékeztünk, akik már nincsenek velünk, és nevüket az utókor számára a vadászház mellett álló kopjafába vésték. A megnyitó kezdetét kürtszó jelezte, amellyel az albertirsai Pipacs Kürtegyüttes működött közre, vadászias hangulatot varázsolva az erdei környezetbe. *Schell László* elnökünk megnyitóját követően *Rácz Gábor*, az Országos Magyar Vadászkamara fővárosi és Pest megyei területi szervezetének tiszteletbeli elnöke emlékezett meg a vadásztársaságról, felidézte a múltat, felsorolta a vadásztársaság és kiemelkedő tagjai által elnyert érdemeket, kitüntetéseket. Szomorú kötelességünknek eleget téve, két vadásztársunkra emlékeztünk, így *Surányi Gábor*ra, aki tőlünk messzire került, és a hivatásául választott a lótenyésztésben ért el eredményeket és kezdett fejlesztésekbe. Az idén távozott közülünk *id. Somogyi Sándor*, aki évtizedeken át vadőrként, hivatásos vadászként nagyon sokat tett a vadásztársaságért. Szász Imre: *Ez elment vadászni…* c., vadászokról, vadászatról szóló könyvében külön fejezetet szentel mindannyiunk – ahogy a könyv és néha ő is nevezte magát – „Vörös Vaddisznójának". Fájó szívvel búcsúztunk tőle, nevetése, tréfái mindig velünk lesznek. Végül a települések részéről a szomszédos vadásztársaságok képviselői és a hozzátartozók helyezték el a kopjafánál a kegyelet koszorúit és virágait.

Az ünnepélyes pillanatokat követően, a résztvevők különböző programoknak szentelhették a figyelmüket, a gyerekektől a felnőttekig. A gyerekeknek játékos vetélkedőt bonyolított le *ifj. Kemenes Miklós* pedagógus barátaival, akik évek óta rendszeresen okítják a gyermekeket a természettel kapcsolatos feladatok elvégzésére. A kicsit mellett a nagyok is kipróbálhatták az íjászat lehetőségét, amit gondos szervezésben az alsónémedi és a bugyi íjászegyesület bonyolított le. Ki lehetett próbálni a kézzel hajtott körhintát, és lovas kocsik vitték körbe a környéken az érdeklődőket. Az izgalmas rendőrkutyás bemutatót sokan kísérték figyelemmel, sajnos lehet, hogy utoljára, mert a kutyus nyugdíjaskorba lépett, és a jövőben a meg-

érdemelt pihenését fogja tölteni. *Kópiás Balázs* a sólymával érkezett, és mutatta be madarát – akinek volt bátorsága, akár kézre is foghatta. Az idei vadászeredményeinket trófeamustrán láthatták, volt köztük éremváromanyos őzbak is. A főzőversenyre benevezett csapatok kora reggel óta álltak bográcsaik fölött, és készítették a finomabbnál finomabb étkeket. A zsűri a Szigetszentmiklósi Gazdák Vadásztársaságának főztjét találta a legízletesebbnek, de minden csapat munkáját megjutalmaztuk. Idén is megrendeztük a Schell-kupa lövészversenyt, ahol a nevezők egyénileg és csapatban mutathatták meg, mit tudnak. A csapatversenyt a *Takács József*, *Bodó Zoltán* és *Hargitai Zoltán* alkotta hármas nyerte, míg egyéniben *Kiss Máté* bizonyult a legjobbnak, és őrizheti a vándorkupát.

Az időjárás ismét jó szívvel volt hozzánk: kellemes, napos időben telt az ünnepség, a távozók gazdagabbak lettek, ki nyereményekkel, jutalmakkal, ki a finom ételek ízével, élményekkel.

Szász Ernő,
Kóhalma Vt., természetvédelmi és oktatási felelős
Fotó: Ring Attila

XXII. Kittenberger Kálmán-nap
Nagymaros

Idén is sikert aratott a városi önkormányzat szervezésében a XXII. Kittenberger Kálmán-nap. Bár az időjárás nem volt végig kegyes a rendezvényhez, mégsem maradt el program.

Szombaton reggel 10 órakor a megnyitóünnepségre is már szép számmal összegyűltek a nagymarosiak. Az óvodások és iskolások fellépéseit követően *Mándliné Szabó Katalin* alpolgármester asszony köszöntötte a megjelenteket.

– Kálmán bácsi magas mércét állított nekünk, magas mércét az utókor számára. Mércét és iránymutatást ahhoz, hogyan viszonyuljunk a természet csodáihoz, hogyan vigyázzunk rá, és hogyan tanítsuk meg gyermekeinket mindezek megvédésére, tiszteletére. A természettel összhangban, együttműködésben élni művészet, melyre csak nagyon kevesek képesek. Mi azért vagyunk büszkék Kálmán bácsira, aki 38 évet töltött közöttünk, mert ő a természettel való összhang művészetének jeles, mondhatjuk, világhírű képviselője – mondta.

A rendezvényen ezúttal is volt főző- és horgászverseny. Idén a főzőversenyre 12 csapat nevezett. Újdonság volt, hogy a versenyzők ajándékba kaphattak vaddisznóhúst, ezzel azonban nem mindenki élt.

A zsűriben ezúttal *Klacsán Gábor*, a Konyha TV munkatársa és *Zirig Árpád*, a Magyar Konyha Online főszerkesztője és természetesen *Petrovics László* polgármester kapott helyet.

A döntés nehéz volt, ezért az első díjat megosztva adták át. A legjobb előételért – a szarvasborjúból készült grillkolbászért – a Dunakanyar Kittenberger Kálmán Vadásztársaság vehette át a kupát, a legjobb főétel kategóriában pedig *id. Schült Ferenc* és csapata nyert a nemzetközi zsiráfnyelv pörköltjével, amiért megkapták az arany fakanalat!

A horgászverseny is népszerű volt, 19 gyerek vett részt. A legtöbb halat diák kategóriában *Néder Nimród* fogta, míg kisgyermek kategóriában *Mészáros Balázs*. A második legeredményesebb *Farkas Levente* és *Révész Róbert* volt diák kategóriában. A harmadik helyen pedig *Sárosi Olivér* (diák) és *Berténi Sebestyén* (kisgyermek) végzett. Halfogással büszkélkedhetett továbbá *Bényi Ádám*, *Csernyánszki Dávid*, *Farkas Zalán*. A horgászat lelkes és kitartó résztvevői voltak még *Sümegi Gergő*, *Bényi Dániel*, *Csernyánszki Regina*, *Kellner Bence*, *Somodi Gergő*, *Rácz Zsombor*, *Néder András*, *Lacza István*, *Kautz István* és *Patakfalvi Miklós* is.

A Nagymarosi Kék Duna Horgászegyesület a hagyományokhoz híven továbbadta vándorkupáját. Ezt a legnagyobb halat fogó versenyzőnk kapta meg; a díjat a tavalyi győztes, *Veres László* adta át Révész Róbertnek.

A nap folyamán számos programmal várták a kicsiket és nagyokat. Ismét volt kutyaszépségverseny, de fellépett Caramel és a Contaktus Country is. Köszönettel tartozunk minden támogatónknak és együttműködő partnerünknek, akik nélkül idén sem sikerült volna megrendezni a Kittenberger-napot. Köszönet illeti meg a következőket: a Nagymarosi Polgárőr Egyesületet, a Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet, a 950. számú Szent Gellért Püspök Cserkészcsapatot, a Cédrus Művelődési és Sportegyesületet, az Újház Centrum – Piramis Építőház Kft.-t, a Centrál Takarékot, a Nagymarosi Erdészetet, a Máté Állatvédelmi Közhasznú Alapítványt, a Zöld Menedék Állatvédelmi Alapítványt és a vauvau.hu-t, valamint az Országos Magyar Vadászkamara *fővárosi és Pest megyei* területi szervezetét.

MAGYAR SZLOVÁK VADÁSZNAP
NAGYBÖRZSÖNY

A Börzsöny nyugati lábánál fekvő völgyben elhelyezkedő településen augusztus 19-én, immáron XII. alkalommal rendezték meg a hagyományos nagybörzsönyi Magyar- Szlovák Vadásznapot. A rendezvény fővédnökei Dr. Harrach Péter a térség országgyűlési képviselője, a KDNP frakció vezetője és ing. Tibor Lebocky phd. a Szlovák Vadászkamara és Szlovák Vadász szövetség elnöke voltak. 19-én már kora reggel érkeztek az esemény látogatói, a különböző vadászati felszereléseket árusítók és a főzőverseny résztvevői. A rendezvény fő szervezői pedig azért drukkoltak, hogy az időjárás elfogadható legyen, ne ismétlődjön meg a 2013-as rendezvény, amikor egész nap esett az eső.

A vadásznap hivatalos megnyitója 10.00-kor kezdődött a szabadtéri színpadon az OMVK kürtegyüttes szignáljával, majd ezt követte a két ország nemzeti himnusza. A vadászhimnuszt a kürt-együttes előadásában hallhatta a közönség.

A himnuszokat követően Antal Gyuláné a község polgármestere köszöntötte a megjelenteket. Dr. Harrach Péter fővédnök az ünnepi megnyitó beszédében a vadászok köszöntésén túl szólt arról, hogy a 2017-es év Szent László emlék év is, akinek nagy érdeme, hogy Szent István államalapítót követő zűrzavaros évtizedek után megszilárdította az ország helyzetét. Emlékezzünk rá, mint nagy királyra, de úgy is, mint a nemes vadászatnak hódoló uralkodóra. A megnyitó beszéd után Dr. Suba Imre a Szlovák Vadászkamara főigazgatója üdvözölte a magyar és szlovák megjelenteket és kiemelte, hogy amikor Európában egyesek a vadászellenességet élesztik, akkor nagyon meg kell becsülni azokat a tradíciókat, melyeket Magyarország és Szlovákia is követ. Az OMVK Fővárosi és Pest megyei Területi Szervezetének elnöksége nevében Guzsik Alfréd kamarai alelnök köszöntötte a vendégeket.

A megnyitó és üdvözlő beszédek után a vadászkitüntetések átadására került sor, melyet Nagy István a Kamara titkára nyújtott át. A Kamarai Aranyérem kitüntetést kapta Burkus József a Vadcoop Vt. vezetőségének tagja. A Kamara Ezüstérme kitüntetésben részesült id. Kemenes Miklós, a fővárosi Kamara leköszönő sportvadász alelnöke, valamint Szilágyi Lajos, a fővárosi kamara felügyelő bizottságának leköszönő elnöke. A Nimród érem kitüntetést vehette át Gelle János, a Vácdukai Szikra Vt. elnöke.

11. 00-kor a község bejáratánál található Árpád kori Szent István templomnál került bemutatásra a Szent Hubertus mise, amely kapcsolódott a település vasárnapi búcsújához is.

A hivatalos megnyitó után a déli óráktól megkezdődött a késő estig tartó különböző zenés-táncos műsorsorozat a szabadtéri színpadon. Először az OMVK kürtegyüttese adott koncertet, majd őket követte a szlovák CSEMADOK tánccsoport hangulatos és fergeteges fellépése. A délutáni órákban a Karcagi Nagy Zoltán és Andy nóta, operett és világslágereket adott elő. Fellépett a település amatőr Börzsönyi tánc csoportja, majd sztárvendégként Soltész Rezső szórakoztatta nagy sikerrel a közönséget. Estefelé következtek a Pacsirták, majd Fábián Éva (Neoton) slágerei. 20 órától kezdetét vette a Costum Blues Band koncertje, közben 15 perces tűzijátékban gyönyörködhettek a jelenlevők. Reggel nyolckor indult a vadpörkölt főzőverseny,

melyen 13 csapat indult. Ez alkalommal hazai siker született, vagyis az első helyezett a nagybörzsönyi Feri, Geri, Oszi csapata „Szelíd vad és káposzta szerelme" nevű étele lett, megelőzve a második helyezett Szlovák- magyar baráti társaság csapatát „savanyú borjú paprikás knédlivel" ételt. Harmadik helyezett a vendég Ipolysági Vt. csapata lett a szarvas pörköltjével.

Egésznapos programként szerepelt a kisvasúti járat Nagybörzsöny-Nagyirtáspuszta- Márianosztra- Szob között, gyermekprogramként óriás és kicsi légvár, lufi hajtogató bohóc, arcfestés és más bemutatók. Különböző kiállításokat látogathattak az érdeklődők, így gyönyörködhettek a Börzsönyi Zrínyi Vadásztársaság vadászainak trófea bemutatójában, a VKE Nimród vadászfotó kiállításában, Eszter Resto izraeli festőművésznő festményeiben, valamint egy helyi fafaragó műveiben.

Mint minden ilyen alkalommal, most is sok pavilon volt, ahol vadászati felszereléseket, vadász ékszereket, vadász ruházatot, késeket stb. és más kézműves termékeket ajánlottak a megjelenteknek. Ahhoz, hogy hangulatos és sikeres vadásznap legyen, nagymértékben hozzájárult az OMVK Fővárosi és Pest megyei szervezete és a Groupama Biztosító Zrt. anyagi támogatása.

A szlovák vendégek azzal búcsúztak, hogy jövőre újra találkozunk a 2018-as Szlovák magyar vadásznapon, mely nagy valószínűség szerint Szikenyicán (Peszek) kerül megrendezésre.

Börzsönyi Zrínyi Vt
főszervező

X. GERJE MENTI VADÁSZNAP

Szeptember 24-én kerek évfordulóra gyűlt össze a Gerje Menti Vadásztársaságok és Vadászok Szövetségének tagsága. Két kerek számot is ünnepelhettünk: tízéves lett a Szövetség, és a huszadik vadászesztendőnek vágtunk neki a szezon elején. Az ünneplésnek Cegléd városa adott otthont, amely beleillesztette a rendezvényt a ceglédi Kossuth-napok rendezvénysorozatába.

A kerek születésnapot megtisztelte a jelenlétével a magyar vadásztársadalom összes vezetője: *dr. Semjén Zsolt* miniszterelnök-helyettes, az OMVV elnöke, *dr. Jámbor László*, az OMVK elnöke, *Oláh Csaba*, a VKE elnöke, *Nagy István*, a Pest megyei vadászkamara titkára, az FM részéről *Gulyás Andrea* közigazgatási államtitkár és *Szabó Ferenc* miniszteri főtanácsadó, aki egyben a szövetségünk szakmai védnöke, valamint *Földi László*, a térség országgyűlési képviselője.

A rendezvény a szokásos forgatókönyv szerint zajlott: zászlóátadás, teríték, vadászhimnusz.

Fehér Sándor szövetségi elnök köszöntője után *Takács László*, Cegléd város polgármestere nyitotta meg a rendezvényt, majd Semjén Zsolt ünnepi beszédében előrevetítette, hogy a hasonló szövetségekre milyen komoly feladatok várnak 2021-ben, a Vadászati Világkiállítás kapcsán.

Lehet, hogy a kerek évforduló az oka, de a szokásosnál is több kitüntetést adtak át.

A nap folyamán volt főzőverseny, szarvasbőgő-bemutató, operettgála és tombola. *Vári Dávid* mesterszakács a vadhús elkészítésének új dimenzióit mutatta meg a közönségnek, amivel főleg az asszonyoknál volt sikere a pergő nyelvű séfnek. A napot pedig Szalonna és bandájának a koncertje zárta.

Kitüntettetek:

Magyar vadászatért érdemérem: *Boldóczki Pál*, Gerje menti Vt.
Nimród-érem: *Fehér József*, Törteli Rákóczi Vt.; *Tajti Béla*, Kocséri Vt.; *Mihály János*, Gerje Menti Vadásztársaságok és Vadászok Szövetsége
Országos Magyar Vadászkamara Érdemérem: *Simon Gábor*, Tápiómente Egyesület Vt., *dr. Balázs István*
Hubertus-kereszt:

- **gyémánt fokozata:** *Csiba Péter*
- **arany fokozata:** *Máté Gábor*, Gerje menti Vt.; *Almási Sándor*, Pipacs Kürtegyüttes; *Papp Ferenc*, Kocséri Vt.
- **ezüst fokozata:** *Dobos Gábor*, Törteli Rákóczi Vt.

Mihály János
GVVSZ alelnök
Fotó: Csehlán Sándor

Négy Évszak vadásztáborok Katalinpusztán

Ebben az évben is sikeresen rendeztük meg nyári vadásztáborainkat. Az első táborunkat (07. 10–16-áig) Széchenyi Zsigmondról, a másodikat (07. 24–30-áig) pedig Party Istvánról neveztük el. A két táborban összesen 74 gyermek vett részt, közöttük külföldön élő, de magyar szülők több gyermeke is (erdélyi, délvidéki, francia).

A gyerekek egy héten keresztül szívták magukba a vadászati kultúrát és a vadászattal, vadgazdálkodással kapcsolatos ismereteket, a hagyományos és napjainkban használt vadászati módokról tanultakat. Már a megérkezéskor elvarázsolt mindenkit a tábor természetes és épített környezete, a fa illata, a vad (vadaspark) és az erdő közelsége. Itt könnyebben ment a tanulás is, hiszen a természet szépségeit nem csak láthatták és hallhatták, de közvetlen közelről vizsgálhatták meg. Sokuk most először fogott a kezében halat, görényt, héját, sólymot, baglyot, szarvasbogarat, ganajtúró bogarat, szentjánosbogarat, rózsabogarat, teknősbékát, sünt. Itt minden gyermeknek lehetősége volt vadlesre ülni, vadat figyelni és az élményeit elmesélni. Sokan láttak őzet, nyulat, borzot, kis szerencsével vaddisznót is. (De a Háry Jánosok kardfogú tigrist, varacskos disznót és dinoszauruszt is szoktak látni természetesen!) Az apportmunkát végző vizslák és az utánkereső hegyi véreb munkája, fegyelmezettsége és lelkesedése ámulatba ejtett mindenkit. Vadásztáborunkban mindig nagyon szívesen látott vendég Nagy Csaba (a Vadászkamara Kürtegyüttes tagja), hiszen a vadászkürt tiszta hangja ilyenkor betölti a Naszály hegyet, egy pillanatra megállítja a Kék túrán bandukoló turistákat és a játszótéren játszadozó gyerekeket is. A kürtjelek és szignálok mellett a vadászhimnuszt is mindenki megtanulta, majd együtt énekelte Kittenberger Kálmán Rózsakunyhójánál. A gyerekek csodálatosak voltak, érdeklődőek, kitartóak és kedvesek. Szívesen jöttek velünk éjszakai túrára, a Gyadai tanösvényre, egész napos túrára és még vadászati emlékhelyekre is. Mindennek és mindenkinek örültek. Papírt merítettek, agyagoztak, bőrékszert készítettek, karkötőt fontak, nemezeltek. Volt lövészverseny, íjászat, sportverseny és a nagy sikerű és elmaradhatatlan „Ki mit tud?".

Mindenki jó valamiben, ezért minden résztvevőnek készíttettünk emléklapot, érdemeik szerint okleveleket, vadásztábori sapkát. Az ügyesebbek kaphattak emlékkönyveket, kulcstartókat, bicskákat, elemlámpákat, vadásznaplókat és naptárakat, valamint vadászati emléktárgyakat is.

Utolsó napon írásos véleményt kértünk a gyerekektől „Tábori élményeim" címen. Ebből kiderült, hogy melyik programok tetszettek nekik a legjobban. Mindenki nagyon jól érezte magát, felnőttek és gyermekek egyaránt. Reméljük, jövőre is sokan csatlakoznak hozzánk, és velünk töltenek egy kellemes és kalandos, minden percében „vadászós" hetet! Ezúton szeretnénk köszönetet mondani segítő és önzetlen támogatóinknak! Név szerint az Ipoly Erdő Zrt. Váci Erdészetének, az OMVK fővárosi és Pest megyei területi szervezetének, a Börzsönyi Borostyán Vadásztársaságnak és a Nagymarosi Kittenberger Kálmán Vadásztársaságnak.

Kemenes Rita
táborvezető

GÍM TRÓFEASZEMLE

BUDAKESZI 2017.10.11.

A Pilisi Parkerdő Zrt. erdő- és vadgazdálkodását a természetességre való törekvés jellemzi. Erdeinket egyre több veszély fenyegeti, melyek egyrészt a különböző inváziós gomba-, állat- és növényfajok megjelenése, másrészt vélhetően a terjedésükhöz is hozzájáruló klímaváltozás folytán – mely már magában is komoly kihívást és terhelést jelent – okoznak gondot. Az európai erdőkben a szilek már csak nyomokban találhatók meg. A kőrist nemcsak a gombabetegség, hanem egy új rovarfaj is veszélyezteti, amely a Távol-Kelet felől terjed, és a kőrisek pusztulását okozza. E körülmények miatt a kőrisek eltűnhetnek Európából éppúgy, ahogy a szilfák a szilfavész után. Azonban a helyzetet tovább súlyosbítja, hogy a fák kipusztulásával, a fafajok eltűnésével a velük szimbiózisban élő élőlények is veszélybe kerülnek. Tehát külső okok miatt egyre nagyobb veszélyben van erdeink faji változatossága. Ehhez járulnak hozzá az inváziós növények, melyek háttérbe szorítják az őshonos fajokat, eljellegtelenítik az erdőt, mint például a bálványfa és a zöldjuhar. A legnagyobb probléma az, hogy nem ismerjük még teljesen, hogy milyen belső és rejtett összefüggések működnek az erdei ökoszisztémákban. Ezért rendkívül fontos, hogy a vadgazdálkodásunk ne terhelje le a még működő rendszereket, potenciális lehetőségeket. Kiemelkedő fontosságú lesz, hogy minél több hazai fafaj legyen képes megújulni és erdeinkben fennmaradni. – Hol van itt a vadgazdálkodás szerepe? – kérdezhetjük. A vadgazdálkodás legfontosabb szerepe az erdők védelme lesz a jövőben, és ez teremti meg a minőségi és természetes vadgazdálkodás alapját is! Természetes élőhelyen természetes vad, mely visszatükrözi az erdő jóságát, természetességét és egészségét. Mit ér a vad, ha mellette az erdő degradálódik, és később már csak etetéssel tudunk eredményt elérni, mely azután további fölös vadat eredményez, és így tovább pörög a mókuskerék, melyből nincs kiszállás!

A természetes élőhelyen, természetes körülmények mellett, természetes táplálékon nevelkedett szarvast tekinthetjük a természet igazi ajándékának, és mondhatjuk róla nagybetűvel, hogy VAD. Célunk a bőséges természetes táplálékon és körülmények között, a természetben magas kort, 10–13 évet megélt 8 kg-os bika vadászata, semmint a 8 éves, 10 kg-os, kertben-takarmányon nevelkedett bikáé.

Az erdőgazdálkodás nemcsak a társadalmat látja el faanyaggal, rekreációs lehetőségekkel, ökoszisztéma-szolgáltatásokkal, hanem a vadállomány élőhelyét is alakítja. Napjainkban azonban a vadgazdálkodás szerepének megítélésében változásokra van szükség. Nemcsak a vad szempontjából kell látni az élőhelyet, az erdőt, hanem az erdő szempontjából,

annak teljes funkcionalitása tudatában. Ugyanakkor a kerítések nélkül működni tudó, bőséges újulatkínálatot biztosító erdőgazdálkodás következében az alacsony vadsűrűség mellett, természetes táplálékon élő gímbika megfelelő kondíciót ér el, és kiváló minőségű, **a helyi termőhelyi viszonyokkal összefüggésben lévő agancsot rak fel.**

A Pilisi Parkerdőben ennek tudatában végezzük az erdő- és vadgazdálkodást, és büszkék lehetünk arra, hogy nagy területeken lebontva a kerítéseket, **nagy hangsúlyt fektetve az erdőnek is megfelelő alacsony vadlétszámra, milyen csodálatos terítékben gyönyörködhetünk.** Mert nézzük csak, hogy egyre érettebb, egyre idősebb bikák esnek: olyan helyen, ahol évekig szinte csak 4-5 kilós bikák fordultak elő, most 8-9, sőt 10 kilós is esik, és korban is megfelelő. A néhány éve életbe léptetett elvárások kezdenek eredményeket hozni:

- minőség a mennyiség helyett, alacsonyabb vadsűrűség;
- érett bikáknál a 10 év feletti kor elérése a gazdasági golyóérettség helyett;
- minőségi élőhely a mesterséges takarmányozás és a kerítések ördögi köre helyett;
- elegyes és vegyes korú, újulatban, bőséges táplálékban gazdag örökerdők, a vad elől kikerített, nudum, vágásos, egykorú erdők helyett;
- nemek arányában 1,5–2 az 1-hez a bikák javára, a tarvad túlzott kímélete helyett;
- nincs bikalövetési kényszer, a vadászat nem a pénzügyi eredményre, hanem az állomány helyes és célzott, az erdőnek és a helyes korbeli eloszlásnak megfelelő összetételére koncentrál.

A főbőgés időszaka ebben az évben szeptember 10–25. között volt. A bikák jellemzően jó kondícióban vészelték át ezt az időszakot. A látott bikák között megfelelő számú fiatal és középkorú bika volt, mely az elkövetkező évek ígéretét hordozza annál is inkább, mivel a selejtezésnek köszönhetően dárdás és villás bika egyre kevesebb fordul elő. Természetesen nem nyugodhatunk meg, tovább kell munkálkodni ezen elvek gyakorlatba ültetésén!

Végezetül az idei bőgés gímbikateríték-adatainak kiértékelése:

- bőgési szezonban elejtett gímbika összesen: ***172 db***;
- szemlén kiállított trófea: ***148 db***;
- ebből a hatóság által bírált trófea: ***137 db***, melyből:
  - érmes trófea: ***62 db*** (45,2%)
  - arany: ***5 db*** (3,6%)
  - ezüst: ***21 db*** (15,3%)
  - bronz: ***36 db*** (26,3%)
- hibás lelövés – a hivatalos trófeabírálaton átesett trófeák (137 db) közül csak 3 db 1 hibapontos bika esett (0,02%);
- a koreloszlás is javuló tendenciát mutat, az elejtett bikák átlagkora 8 év volt:
- **kiemelkedő, hogy a 10 éves vagy ennél idősebb bikák aránya 27,7% volt**:
  - 6–9 éves 56,9%
  - 5 éves korig 15,3%
  - átlagos trófeasúly: 5,8 kg;
- legnagyobb gímbikatrófeák:
  - ***10,63 kg*** (Pilisszentkereszti Erdészet) PILIS vadászterület, KOR: 11 év
  - ***9,98 kg*** (Gödöllői Erdészet) GALGAMÁCSA-KÁLLÓ-ACSA vadászterület, KOR: 11 év
  - ***9,80 kg*** (Bajnai Erdészet) GYARMATPUSZTA vadászterület, KOR: 12 év

Csépányi Péter
főmérnök